

MANUÁL PRO HRU BEZ HLAVNÍHO ROZHODČÍHO

Postupy a pokyny pro vrchní rozhodčí
a jejich asistenty v zápasech hraných
bez hlavních rozhodčích

Mezinárodní tenisová federace ITF vytvořila tento manuál ve snaze sjednotit rozhodování v zápasech hraných bez hlavního rozhodčího stejným způsobem na celém světě.

V příloze jsou uvedeny „Pokyny pro hráče“, kteří se účastní zápasů hraných bez hlavního rozhodčího. Pokud jste vrchním rozhodčím na turnaji, který bude se hrát za takovýchto podmínek, nezapomeňte vyvěsit hráčský manuál na turnajové nástěnky.

Během zápasů hraných bez hlavního rozhodčího může nastat řada problémů, proto je velmi důležité, aby vrchní rozhodčí a jeho asistenti sledovali dění na dvorcích co nejvíce. Hráči ocení, když mohou při sporné situaci snadno přivolat rozhodčího.

Vrchní rozhodčí (a jeho asistenti) by se měli při řešení různých situací řídit tímto manuálem.

Sporné míče na čarách v zápasech, které se nehrají na antuce

Pokud je vrchní rozhodčí (nebo asistent) zavolán na dvorec ke spornému míči na čáře a sám osobně zápas nesledoval, měl by se zeptat hráče, který ohlásil míč (na vlastní polovině dvorce), zda si je hlášením jistý. Pokud hráč potvrdí dané hlášení, bod zůstává tak, jak byl ohlášen.

Pokud se zdá, že by zápasu pomohlo, kdyby byl soudcován, pokuste se najít hlavního rozhodčího, který převzme hlášení míčů a všechny povinnosti týkající se rozhodování z umpíru. Pokud to není možné (není k dispozici žádný zkušený rozhodčí, židle pro rozhodčího), dalším řešením je přítomnost vrchního rozhodčího (asistenta) na dvorci a sledování hry do konce zápasu. Ten by měl hráčům říct, že bude opravovat jakákoliv zjevně chybná hlášení hráčů na čarách.

Pokud je vrchní rozhodčí (nebo asistent) mimo dvorec a uvidí hráče ohlásit zřetelně chybně jasný míč, může jít na dvorec a říct hráči, že jeho chybný výrok byl neúmyslnou překážkou pro jeho soupeře a bod se musí opakovat. Vrchní rozhodčí (nebo asistent) musí též oznámit hráči, že jakékoliv další zřetelně chybné hlášení bude příště považováno za úmyslnou překážku a hráč ztratí bod. Pokud si je vrchní rozhodčí (asistent) jistý, že hráč ohlašuje míče očividně nesprávně, může hráče penalizovat za porušení řádu – Nesportovní chování.

Vrchní rozhodčí (asistent) by ale měl být opatrný, aby se nezapojoval do zápasu příliš, pokud to není nezbytně nutné, nebo aby nepoužíval pravidlo o překážce u míčů, které nejsou zřetelnou chybou v hlášení. Vrchní rozhodčí si musí být naprosto jistý, že bylo učiněno zřetelně chybné hlášení než použije pravidlo o překážce.

Sporné míče na čarách – antukové dvorce

Pokud je vrchní rozhodčí (asistent) zavolán na dvorec k vyřešení sporného míče, měl by nejdříve zjistit, zda se hráči shodli na stopě míče.

Pokud se hráči na stopě shodli, ale neshodli se, zda je míč dobrý nebo aut, vrchní rozhodčí (asistent) rozhodne, zda je stopa míče dobrá nebo v autu.

Pokud se hráči na stopě neshodli, vrchní rozhodčí (asistent) by se měl pokusit zjistit od hráčů jaký druh úderu byl zahrán (return, lob, ...) a jakým směrem (cross, po čáře...), což může napomoci rozhodnout, která stopa dopadu míče je ta správná. Pokud taková informace nepomůže, platí hlášení hráče, na jehož polovině dvorce se stopa míče nachází.

Řešení sporů týkajících se stavu hry

Pokud je vrchní rozhodčí (asistent) zavolán na dvorec k vyřešení sporného stavu ve hře, měl by s hráči probrat jednotlivé body dané hry nebo gamy v setu, aby zjistil, na kterých odehraných bodech, resp. hrách, se hráči shodnou. Všechny body nebo hry, na nichž se hráči shodnou, zůstávají v platnosti jako odehrané. Hrány

znovu jsou pouze ty body (hry), na nichž se hráči neshodnou.

Například: Hráč tvrdí, že stav hry je 40-30 a jeho soupeř tvrdí, že stav hry je 30-40. Vrchní rozhodčí prodiskutuje jednotlivé odehrané body s hráči a zjistí, že se hráči nemohou shodnout pouze na tom, kdo z nich vyhrál první bod ve hře. Rozhodnutí: pokračovat v zápase od stavu 30-30, protože se oba hráči shodli na tom, že každý z nich vyhrál v dané hře 2 body.

Pokud se spor týká stavu her v sadě, řídí se vrchní rozhodčí (asistent) stejným principem.

Například: Hráč tvrdí, že vede 6-5, ale jeho soupeř tvrdí, že je to on, kdo vede 6-5. Vrchní rozhodčí prodiskutuje jednotlivé odehrané hry s hráči a zjistí, že se hráči nemohou shodnout pouze na tom, kdo z nich vyhrál první hru. Rozhodnutí: pokračovat v zápase za stavu 5-5, protože se oba hráči shodli na tom, že každý z nich vyhrál 5 her. Hráč, který přijímal v poslední odehrané hře, bude podávat ve hře následující.

Poté, co vrchní rozhodčí (asistent) vyřeší spor týkající se stavu ve hře v setu, musí zdůraznit hráčům upozornění, že po zbytek zápasu podávající hráč před každým svým 1.podáním ohlásí stav hry dostatečně nahlas, aby toto hlášení stavu slyšel i jeho soupeř.

DALŠÍ SITUACE

Existuje řada dalších situací, které je obtížné řešit, pokud je zápas hrán bez hlavního rozhodčího.

Pokud se spor týká neplatných míčů, dvojdoteků, dvojdoteků nebo tečí, vrchní rozhodčí (asistent) by se měl pokusit zjistit od hráčů, co se stalo, a podle svého uvážení buď potvrdit původní hlášení, které bylo učiněno, nebo nechat opakovat bod (pokud nelze objektivně zjistit, co se stalo).

Chyby nohou mohou být hlášeny pouze vrchním rozhodčím (asistentem), nikoliv přijímajícím. Rozhodčí může ohlásit chybu nohou pouze je-li přítomen na dvorci. Rozhodčí, který není na dvorci, nemůže hlásit chyby nohou; může však hráče upozornit, že chyby nohou dělá, a po příchodu na dvorec mu může chybu nohou ohlásit, pokud ji stále dělá.

Koučování, stejně jako porušení řádu a překročení času může být trestáno pouze vrchním rozhodčím (asistentem), proto je velmi důležité, aby rozhodčí co nejvíce sledovali chování a případné prohřešky hráčů i trenérů. Při udělování postihu za porušení řádu nebo překročení času by měl jít rozhodčí na dvorec co nejdříve po provinení hráče a stručně ho informovat, že mu byl udělen trest za porušení řádu nebo překročení času. Rozhodčí může udělit napomenutí či další stupně penalty systému, i když sleduje zápas mimo dvorec, viděl-li prohřešek osobně, ne však z doslechu. Hráči, kteří se důkladně neřídí těmito pokyny, mohou být penalizováni za Nesportovní chování v rámci penalty systému, avšak pouze ve zřejmých případech.

POKYNY HRÁČŮM V ZÁPASECH HRANÝCH BEZ HLAVNÍHO ROZHODČÍHO

Pokud budou některé zápasy hraný bez hlavního rozhodčího, musí všichni hráči respektovat tyto základní principy:

- každý hráč je zodpovědný za všechna hlášení na své straně dvorce
- všechna hlášení „aut“ musí být učiněna ihned po dopadu míče (pouze reflexivní odehraní míče povoleno) a dostatečně nahlas, aby je slyšel soupeř
- pokud hráč váhá, musí ponechat soupeři výhodu (pokud si hráč není jistý, že míč byl „aut“, musí pokračovat ve hře)
- pokud hráč nesprávně ohlásí míč „aut“ a poté si uvědomí, že udělal chybné hlášení a míč byl dobrý, přizná tuto skutečnost protihráči a ztrácí bod
- podávající by měl před každým prvním podáním ohlásit stav skóre, a to dostatečně nahlas tak, aby ho slyšel soupeř
- pokud hráč nesouhlasí s tím, jak se jeho protihráč chová nebo jaká činí hlášení, může zavolat Vrchního rozhodčího nebo jeho Asistenta.

V zápasech hraných na antuce platí pro všechny hráče následující principy:

- stopa dopadu míče může být zkontrolována buď u konečných míčů, nebo když je hra přerušena / zastavena (jedno reflexivní vrácení míče je povoleno, ale poté musí hráč okamžitě zastavit hru)
- pokud si hráč není jistý hlášením protihráče, může ho požádat, aby mu stopu ukázal. Poté může hráč sám přejít na soupeřovu polovinu dvorce, aby se na stopu podíval.
- pokud hráč smaže stopu dopadu míče, přiznává bod soupeři
- jestliže se hráči neshodnou na přechzení stopy, zavolají Vrchního rozhodčího nebo jeho Asistenta, aby učinil konečné rozhodnutí
- pokud hráč ohlásí „aut“, měl by být, za normálních podmínek, schopen ukázat stopu dopadu míče
- pokud hráč nesprávně ohlásí míč „aut“ a poté zjistí, že míč byl dobrý, daný hráč ztrácí bod.

Hráči, kteří úmyslně nedodržují tyto principy, mohou být potrestáni za „Vytváření překážek soupeři“ a Nesportovní chování v souladu s Penalty systémem.

DESATERO PRAVIDEL PRO TENISOVE RODIČE a TRENERY

1. Za nevhodné chování a prohřešky rodičů či trenérů v areálu konání turnaje nebo v průběhu zápasu jsou trestáni hráči podle Penalty systému (Napomenutí, Ztráta bodu, Ztráta hry... Skreč; např. za Koučing, Neslušné vyjadřování, apod.)
2. Na toaletu by hráči a hráčky měli chodit při přestávce po setu, doprovod rodiče nebo trenéra na turnajích jednotlivců není přípustný, případný koučing bude trestán podle Penalty systému (Napomenutí, Ztráta bodu, Ztráta hry... Skreč)
3. V zápasech dvouhry mají hráči nárok na 1 toaletní přestávku na zápas (POZOR! po začátku rozehrávky se přestávka již započítává); hráčky mají nárok ve dvouhře na 2 toaletní přestávky (POZOR! po začátku rozehrávky se přestávka již započítává)
4. V zápasech čtyřhry mají všechny kategorie nárok na 2 toaletní přestávky na pár (přestávka se počítá jako jedna, ať odejde pouze 1 ze spoluhráčů nebo oba zároveň; POZOR! po začátku rozehrávky se přestávka již započítává)
5. Pokud přeletí raketa na soupeřovu polovinu, ale nikoho neohroží, není nebezpečím nebo neznámí, nejedná se o automatickou skreč
6. Zranění se v průběhu zápasu rozlišuje na akutní (stalo se přímo na dvorci – přvýmknutý kotník, krvácející zranění, křeče); a neakutní (již existující nebo zhoršující se). Pouze akutní může být ošetřeno ihned, neakutní při střídání stran nebo pauze po setu.
7. Kvalifikovaný rozhodčí ve funkci zástupce Vrchního rozhodčího má stejné pravomoci v rozhodování o situaci na kurtě jako VR.
8. V zápase hraném na tvrdém povrchu bez hlavních rozhodčích může Vrchní rozhodčí nebo jeho zástupce, sleduje-li osobně hru (i mimo dvorec), nařídít opakování bodu, pokud vidí značně velkou, velmi zřejmou chybu (min. 20 cm) v hlášení hráče. Při další takové situaci hráč ztrácí bod.
9. V zápasech hraných na antuce, pokud se hráči nemohou shodnout na tom, která stopa dopadu je ta správná, přivolají Vrchní rozhodčí nebo jeho zástupce určí, který otisk míče odpovídá odehranému úderu. Pokud otisk, který hráč na své polovině ukazuje, není stopou míče nebo neodpovídá odehranému úderu (a protihráčova stopa ano), udělí se bod protihráči. Pokud hráči ani VR (zástupce) nemohou stopu najít nebo přestaví, zůstává v platnosti původní hlášení.
10. Pravidla maximální velikosti a počtu log výrobce / komerčních na oblečení platí i pro rozehrávku.